

Stockholms sjukvård i kris!

Handlingsprogram för att lösa omöjlig arbetssituation skall presenteras

Stockholms sjukvård är i kris! Arbetsbelastningen ökar oavbrutet, den medicinska kvaliteten försämras! Nu är det dags att göra något. Stockholms läkarförening har tagit fram ett handlingsprogram med förslag om olika åtgärder vad avser sjukvårdsverksamhet och personalpolitik. Detta kommer att presenteras för den nya landstingsledningen den 10 december.

Stockholms sjukvård är i kris. Under en följd av år har den ena strukturförändringen och besparingen följt på den andra. Den medicinska professionen har i stort sett inte varit delaktig i den processen. Det som skett har måhända satt positiva spår i centralbyråkraternas och politikernas olika staplar och diagram. För sjukvården har förändringarna till stora delar varit negativa.

De nya förutsättningarna har inneburit ständigt ökad arbetsbelastning, varje läkare har fått springa fortare och ständigt tänja sig. Efterhand har förändringarna blivit så omfattande att den medicinska kvaliteten försämrats. Vi närmar oss ett läge där medicinska risker för patienten kan uppstå.

Samtidigt har såväl den fysiska som psykosociala arbetsmiljön blivit allt sämre. Yrkesinspektionen gör numera regelbundna inspektioner, lika regelbundet följda av vitesföreläggande för olika försummelser. Arbetsgivarens positiva intresse att förbättra löner och andra anställningsvillkor gäller inte läkare utan riktas mot andra grupper i landstinget.

I detta läge är det ett sundhetstecken att läkarna reagerar. Enskilda medlem-

mar på framför allt Karolinska sjukhuset har förtjänstfullt satt strålkastarljuset på missförhållandena där. Tyvärr är problemen på KS akutmottagning generella för Stockholms sjukvård i sin helhet.

Stockholms läkarförening har under många år åter och återigen i samtal med såväl ledande tjänstemän som politiker pekat på dessa problem och velat diskutera de bakomliggande symtomen: Vi arrangerade i våras ett stort symposium med denna grupp nyckelpersoner. Då diskuterades bl a den viktiga frågan om vem skall leda sjukvården och hur läkarnas arbetssituation ser ut. Vi har hittills talat för döva öron.

Stockholms läkarförening har därför i dag tagit nya initiativ.

Eftersom det samverkanssystem vi har i Stockholms läns landsting inte fungerar, har vi sagt upp samverkansavtalen. Det betyder att vi omedelbart kommer att ta upp förhandlingar med arbetsgivaren om vilket innehåll det lagstadgade medbestämmandet skall ha i landstinget. Vi kommer alltid väl förberedda till alla förhandlingar. Men vi är innerligt trötta på att mötas av en motpart som inte har mandat, eller ingenting vill eller ingenting kan. Medbestämmandet måste upplevas som en realitet och inte som en tidspillan till ingen nytta.

Arbeta inte över!

Vi uppmanar våra medlemmar att inte arbeta övertid. Alla vet att läkare systematiskt bjuder arbetsgivaren på obetald övertid. Detta måste få ett slut. Vår uppmaning innebär att alla läkare som i det löpande vardagsarbetet ser att dagens pensum inte hinns med, skall begära att bli beordrad att arbeta över och få ersättning för det. Bli svaret nej går läkaren hem. I mer akuta situationer – där övertiden av naturliga skäl inte kan beordras i förväg – skall läkaren alltid begära att få övertiden godkänd i efterhand och få ersättning. Detta är den enkla principen. Vi är alla medvetna om att det i praktiken många gånger är svårare. Men den markering vi gör är viktig nog.

Vi har tagit fram ett handlingsprogram på 17 punkter med förslag till åtgärder vad avser både sjukvårdsverksamheten och personalpolitiken. Denna

åtgärdslista skall diskuteras med den nya landstingsledningen vid ett sammanträde den 10 december.

Enligt de uppgifter i Stockholmspressen som följde när listan presenterades, verkar landstinget i stora delar positivt till våra förslag. Framtiden får utvisa vad det kan vara värt.

Våra krav

Vi kräver bl a att läkarna skall tillåtas vara mer delaktiga i sjukvårdens långsiktiga planering. Det måste vara bättre samordning totalt sett, både inom huvudmannens egen verksamhet och mellan olika huvudmän. Antalet vårdplatser inom akutsjukvården måste förbättras. Antalet distriktsläkare måste öka och specialistläkarna i öppen vård skall ses som en resurs för både primärvård och akutsjukvård. Självklart skall medicinsk verksamhet ledas av läkare.

Vad gäller personalpolitiken kräver vi bl a att Stockholmsläkarna inte längre skall ligga lägst i snart sagt alla lönejämförelser som kan göras med övriga läkare i landet. Anställningsvillkoren – inte minst vad gäller de rullande korttidsanställningarna – måste förbättras liksom den fysiska och psykosociala arbetsmiljön. Arbetsgivaren skall garantera läkarnas kompetensutveckling.

Snart står vi vid vägs ände. Undersökning på undersökning visar vad varje läkare upplever varje dag

- att arbetssituationen inom offentlig vård nu är sämre än någonsin tidigare,
- att lönerna för läkare under lång tid har urholkats,
- att landstinget prioriterar andra grupper i löneförhandlingarna,
- att inflytandet över den egna arbetssituationen har blivit mindre genom åren
- att kvaliteten på den vård som bedrivs blivit allt sämre.

Listan kunde göras längre.

Detta i en situation där alltfler vill sluta som läkare och läkaryrket sjunker i status bland de unga samtidigt som behovet av läkare en bit in på 2000-talet kommer att öka. De åtgärder arbetsgivaren måste vidta har därför två perspektiv – ett kortsiktigt för att förbättra vår situation som anställda, ett långsiktigt för att garantera fullgod vård för medborgarna också efter sekelskiftet.

I det arbetet erbjuder vi oss att delta. •

Författare

BJÖRN MEDER

ordförande i Stockholms läkarförening

EVA TILLMAN

1: vice ordf

GÖRAN GÜNTHER

2:e vice ordf

Den intresserade kan beställa vår förslagslista via

e-mail kenneth.olausson@slf.se